

Ett litet grönt rum för sommaren

Berättelse

Många i Sverige drömmer om sommaren. De vill vara nära naturen. En del åker då till en sommarstuga. En sommarstuga är ett litet hus på landet. Ofta ligger det nära en skog, en sjö eller havet. Där kan man bada, fiska och vila. Man behöver inte ha bråttom.

Alla har inte en egen sommarstuga. Men många känner någon som har en. Då kan man hälsa på och vara där en helg.

En annan plats är kolonilotten. En kolonilott är inte ett hus. Det är en liten trädgård. Den ligger ofta i utkanten av en stad. På kolonilotten odlar man blommor och grönsaker. Ibland finns det en liten stuga också. Men stugan är liten, och man bor inte där hela tiden.

Kolonilotterna är gamla. De började för mer än hundra år sedan, runt år 1900. Då bodde många människor trångt i städerna. De hade ingen egen trädgård. En kvinna som hette Anna Lindhagen ville ändra på det. Hon hjälpte till att starta kolonilotter i Stockholm. Tanken var att människor i staden skulle få frisk luft. De skulle kunna odla egen mat. Och de skulle få en plats att träffas på.

Ett av de äldsta områdena finns kvar än i dag. Det heter Söderbrunn och ligger i Stockholm. Det startade år 1905.

För många är sommarstugan och kolonilotten ett litet grönt rum. Där kan man vila, odla och vara ute i sommaren.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
sommarstuga	ett litet hus på landet där man är på sommaren
kolonilott	en liten trädgård i en stad där man får odla
odla	få blommor och grönsaker att växa
landet	platser med skog och fält, utanför staden
utkanten	kanten av en stad, längst ut
trångt	när det är litet och många människor på liten plats
frisk luft	ren och bra luft, ofta ute i naturen
område	en plats med en tydlig gräns
grönsaker	mat som växer, till exempel morötter och sallad
vila	ta det lugnt och inte arbeta
dröm	något fint som man önskar sig

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad är en sommarstuga?
  1. En liten trädgård utan något hus.
  2. Ett hus ute på landet, ofta nära skog eller vatten, där man kan bada och vila.
  3. Ett stort hus mitt inne i staden.
2. Vad gör man mest på en kolonilott?
  1. Man bor där hela året.
  2. Man får blommor och grönsaker att växa.
  3. Man badar och fiskar i havet.
3. När började kolonilotterna i Sverige ungefär?
  1. För ungefär tio år sedan.
  2. För länge sedan, i början av 1900-talet.
  3. Först efter år 2000.
4. Varför hjälpte Anna Lindhagen till att starta kolonilotter?
  1. För att hon ville tjäna mycket pengar.
  2. För att människor i staden skulle få luft, egen mat och en plats att träffas på.
  3. För att hon själv ville flytta till landet.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Alla i Sverige har en egen sommarstuga.
  2. På en kolonilott kan det ibland finnas en liten stuga.
  3. Det kostar mycket pengar att ha en kolonilott.
6. Varför ville man att människor i staden skulle få frisk luft förr? Svara med egna ord.
7. Vad är skillnaden mellan en sommarstuga och en kolonilott? Svara med egna ord.
8. Texten kallar sommarstugan och kolonilotten "ett litet grönt rum". Vad tror du att texten menar med det?

Facit

1. Ett hus ute på landet, ofta nära skog eller vatten, där man kan bada och vila.
1. Man får blommor och grönsaker att växa.
1. För länge sedan, i början av 1900-talet.
1. För att människor i staden skulle få luft, egen mat och en plats att träffas på.
1. nej (texten säger inte att alla har en sommarstuga) b) ja c) det står inte i texten (texten säger inget om vad en kolonilott kostar)
- Exempel på svar: Många bodde trångt i städerna och hade ingen egen trädgård, så de behövde en plats med luft och grönska.
- Exempel på svar: En sommarstuga är ett hus på landet där man vilar och badar. En kolonilott är en liten trädgård i staden där man odlar.
- Exempel på svar: Texten menar nog en lugn, grön plats där man kan vara ute, vila och odla på sommaren.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret årstidstext som passar bra ihop med tema sommar, friluftsliv och odling. Fråga 7 tränar att jämföra två begrepp; lyft tydligt skillnaden sommarstuga (hus) kontra kolonilott (odlingstomt). Fråga 8 kräver en första, enkel slutsats. Låt eleverna berätta om platser för vila och odling i sina egna hemländer.

Diskussionsfrågor

- Har du en plats där du gillar att vara på sommaren? Var och varför?
- Odlar du något, eller skulle du vilja odla? Vad i så fall?
- Är det bättre med en stuga vid sjön eller en kolonilott nära staden? Varför tycker du så?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en sommar då du var nära naturen. Var var du och vad gjorde du?

Källor och faktagranskning

- Koloniträdgårdsförbundet – Kolonirörelsens historia: <https://kolonitradgardsforbundet.se/kolonirorelsens-historia/>
- Stockholmskällan (Stockholms stad) – Anna Lindhagen: <https://stockholmskallan.stockholm.se/teman/demokratisering/politiska-aktorer-case/anna-lindhagen/>
- Koloniföreningen Söderbrunn – Anna Lindhagen / områdets historia: <https://www.soderbrunn.se/anna-lindhagen/>
- SCB – Fritidshusområden (statistik om fritidshus i Sverige): <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/boende-bebyggelse-och-mark/bebyggelseomraden/fritidshusomraden/>

Faktagranskad i juni 2026 mot Koloniträdgårdsförbundet, Stockholmskällan, Koloniföreningen Söderbrunn och SCB. Nyckelfakta: Många i Sverige tillbringar delar av sommaren i en sommarstuga (fritidshus), ofta nära skog, sjö eller hav; enligt SCB finns det fler än 600 000 fritidshus i landet och en stor andel av befolkningen har tillgång till ett, men alla äger inte ett eget – därför skriver texterna "många", inte "alla". En kolonilott är en liten trädgårdstomt, ofta i utkanten av en stad, samlad med andra lotter i ett koloniområde; ibland får det finnas en liten stuga, men man bor inte i den året om. Texterna skiljer tydligt på sommarstuga (fritidshus) och kolonilott (odlingstomt). Kolonirörelsen växte fram i Sverige kring år

1900 (en av de första föreningarna var Pildammskolonin i Malmö 1895). Anna Lindhagen, Stockholmspolitiker och sjuksköterska, hade sett koloniträdgårdar i Danmark och var en känd förespråkare som hjälpte till att starta koloniträdgårdar i Stockholm; hon var ordförande i Föreningen Stockholms koloniträdgårdar (bildad 1906). Söderbrunn på Norra Djurgården i Stockholm anlades 1905 och anges som Stockholms äldsta ännu existerande koloniområde – texterna skriver försiktigt "ett av de äldsta områdena som fortfarande finns kvar". Syftet med kolonilotterna var bland annat att stadsbor skulle få frisk luft, kunna odla egen mat och få en plats att umgås på.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.